

Ze znalezieniem pod Wilnem *A. imperator* L., przesuwa się znacznie na północ granica zasięgu tego mediteranejskiego gatunku.

SUMMARY.

Authoress reports the catching of a nymph of *Anax imperator* L. in Krzyżackie Jezioro (Zielone Jezioro) near Wilno. This shows, that the limit of its distribution is farther north than accepted. The occurrence of the nymph period in the Wilno district and the preceding observations of Dziędzielewicz, Zaćwiliowski, Sumiński, Poliński, Prüffer and Fudakowski concerning Middle and South Poland disagree with the supposition of Scholz that *Anax imperator* L. as formed in Poland represents the migrating form only.

Z Zakładu Zoologii Uniwersytetu S. B. w Wilnie.

WYKAZ CHRZĄSZCZÓW OKOLIC PRZEMYŚLA

[VERZEICHNIS DER KÄFER DER UMGBUNG VON PRZEMYŚL]

HETEROMERA

PODAŁ

T. TRELLA.

OEDEMERIDAE.

Anoncodes rufiventris Scop. VI, VII. Prałkowce, Turnica.

A. fulvicollis Scop. VII. Turnica.

f. v. *media* Gredl. z poprzednią.

A. adusta Pnz. VI, VII. na przedmieściach.

Ischnomera sanguinicollis Fbr. 2 p. V, VI. Brylińce, Turnica.

I. coerulea Lin. IV, V, 1 p. VI. Kruhel Wk., Prałkowce, Brylińce, Turnica.

Chrysanthia viridis Schmidt. 2 p. VI, VII. Prałkowce, Brylińce, Turnica, Dubiecko.

v. a. *geniculata* Heyd. VII. Turnica.

dla fauny Polski nowe.

+ podane z kresów jak Śląsk, Prusy, Litwa etc. w Wykazie M. Łomnickiego. Lwów. Kosmos. 1913.

Oedemera flavipes Fbr. 2 p. VI, 1 p. VII. Brylińce, Kopyśno.

O. podagrariae L. VI. Winna Góra.

O. flavescentia L. poss.

O. virescens L. poss.

O. lurida Marsh. poss.

PYTHIDAE.

Pytho depressus L. 2 p. V. Dubiecko.

Sphaeriestes castaneus Pnz. III, IV, X, XI. Budy Mł. i Wk. Brylińce.

S. foveolatus Ljung. IV, V, VI. Prałkowce, Brylińce.

Rhinosimus viridipennis Latr. V, VI. Prałkowce, Brylińce.

Rh. ruficollis Lin. poss.

Rh. planirostris Fbr. poss.

Mycterus curculionoides Fbr. VI. Łętownia.

PYROCHROIDAE.

Pyrochroa coccinea L. poss.

P. serraticornis Scop. V, VI. na przedmieściach, Prałkowce.

P. pectinicornis L. V, VI, 1 p. VII. Budy Mł. i Wk., Prałkowce, Kruhel. Wk., Łętownia, Brylińce.

HYLOPHILIDAE.

Hylophilus populneus Pnz. IV, V, VI. przedmieścia, Prałkowce, Brylińce, Hurko.

H. pygmaeus Deg. VII. Budy Wk.

ANTHICIDAE.

Notoxus monoceros L. V, VI, VII. nad Sanem, Starzawa, Lacka Wola.

♀ m. a. *unicornis* Westh. z poprzednim.

♀ m. a. *latemaculatus* Pic. z poprz.

N. brachycerus Fald. V. Prałkowce.

N. cornutus Fbr. VIII. Prałkowce, Nowosiółki Dyd.

Anthicus floralis L. VI, VII, VIII, IX. przedmieścia, Prałkowce, Pikulice.

A. hispidus Rossi VII. Prałkowce.

A. antherinus L. VII, VIII, IX. Prałkowce, Ostrów, Budy Mł.

A. flavipes Pnz. VII. Prałkowce, Łętownia.

MELOIDAE.

Meloë proscarabaeus L. IV, V. posp.

M. violaceus Mrsh. IV, V. posp.

M. decorus Brandt. 1 p. V. brzegi Sanu, Buszkowice.

M. cicatricosus Leach. IV, V. Zamek przem., Kruhel Mł., Budy Mł., Łętownia.

M. variegatus Donov. IV, V. Zamek przem., Żurawica, Łętownia.

M. brevicollis Pnz. IV, V. Zamek przem., Kruhel Mł., Budy Mł., Łętownia.

M. rugosus Mrsh. IX, X. Kruhel Mł., Budy Mł.

Lytta vesicatoria L. VI. Zamek przem., przedmieścia.

RHIPIPHORIDAE.

Pelecotoma fennica Payk. 1 p. VII. Prałkowce, Żurawica. (Wierzby, w otworach *Ptilinus fuscus* Geoffr.).

+ *Meteocus paradoxus* L. ♀ 22. VIII. Cisowa (w Wykazie: Bor., Liv., Sil.).

+ *p. a. apicalis* Gredl. ♂ (w Wyk.: Sil.).

p. a. nigriventris Gredl. ♂.

MORDELLIDAE.

Scaptia fuscula Müll. 1 p. VII. Brylince (wysiana w dębie).

Tomoxia biguttata Gyll. VI, VII, VIII. Prałkowce, Brylince, Turnica.

Mordella perlata Sulz. a. *6-punctata* Hrbst. VI. Prałkowce, Turnica.

M. maculosa Naezen. VI, VII. Prałkowce.

M. bisignata Redt. VI, VII. Prałkowce, Zalesie, Brylince, Turnica.

M. aurofasciata Com. VI, VII. Budy Mł., Turnica.

M. fasciata Fbr. posp.

f. a. interrupta Costa z poprz.

f. a. basalis Costa z poprz.

f. a. coronata Costa z poprz.

M. aculeata L. posp.

M. a. a. femoralis Baud. VI. Prałkowce.

M. a. a. leucaspis Küst. posp.

Mordellistena abdominalis Fbr. VI, VII. Pikulice, Prałkowce, Brylińce, Krzeczkowa, Turnica.

a. a. *fulvohirta* Schilsk. z poprz.

a. a. *maculicollis* Schilsk. z poprz.

M. humeralis L. VI, VII. Pikulice, Starzawa.

+ h. a. *axillaris* Gyll. VII. Starzawa, (w Wyk. Sil.).

h. a. *nigricollis* Schilsk. VII. z poprz.

h. a. *fulvipennis* Schilsk. VII. Prałkowce, Pikulice, Brylińce.

h. a. *atrata* Schilsk. VII. Starzawa.

M. lateralis Oliv. VI, VII. Prałkowce, Brylińce.

+ l. a. *atricollis* Schilsk. VII. Brylińce (w Wyk. Sil.).

M. neuwaldeggiana Pnz. VI, VII. poss.

M. parvula Gyll. VI, VII. Prałkowce, Brylińce.

+ p. a. *picipes* Costa. 2 p. VI. Brylińce, (w Wyk. Lith.).

M. brevicauda Boh. VI, VII. Prałkowce, Brylińce.

M. micans Germ. VI, VII. poss.

M. pumila Gyll. VI, VII. poss.

Cyrtanaspis phalerata Grm. VI, VII. Turnica.

Anaspis 4-maculata Gyll. a. 4-*pustulata* Müll. 1 p. VII. Turnica, (na liściach olszy białej).

A. brunnipes Muls. poss.

A. rufilabris Gyll. poss.

A. frontalis L. poss.

A. f. a. *lateralis* Fbr. poss.

+ f. a. *punctata* Eschsch. VI. Prałkowce (w Wyk. Bor.).

A. thoracica L. V, VI, VII. Budy Mł. i Wk., Prałkowce, Brylińce.

+ th. a. *fuscescens* Steph. VI. Prałkowce, Pikulice, Brylińce, (w Wyk. Lith.).

th. a. *signata* nov. VI. Pikulice.¹⁾

MELANDRYIDAE.

+ *Tetratomia fungorum* Fbr. III, IV, X, XI. Prałkowce, Mazury, Brylińce (Czyrak) (na grzybach *Clavaria* sp.).

T. ancora Fbr. IV, V, VI, VII, VIII, IX. Prałkowce, Krasiczyn, Pikulice, Brylińce, Turnica.

Eustrophus dermestoides Fbr. VII, przedmieścia, Prałkowce, Pikulice, Żurawica, Łętownia, Makowa, Turnica.

¹⁾ *Anaspis thoracica* L. a. *signata* nov. posiada tarczę szyjową opatrzoną ciemną plamką, zresztą jak typowa.

Halomenus binotatus Quens. 2 p. VI, VII, VIII, IX. Budy Mł., Brylińce, Turnica.

H. axillaris Ill. VII. Turnica.

Orchesia micans Pnz. VI, VII, VIII, IX. Budy Mł. i Wk., Prałkowce, Krasiczyn, Brylińce.

O. minor Walk. VI, VII, VIII. Prałkowce, Brylińce.

O. undulata Kr. 2 p. VI, VII, VIII. Prałkowce, Brylińce.

O. fasciata Payk. V, VI. Budy Wk., Prałkowce, Brylińce.

O. blandula Brancsik, zwł. VIII, IX, X. Budy Mł. i Wk. Prałkowce, Pikulice, Kruhel Wk., Brylińce.

Abdera affinis Payk. V, VI. Prałkowce, Brylińce.

A. flexuosa Payk. V, VI. Prałkowce.

+ *A. triguttata* Gyll. v. *scutellaris* Muls. 1 p. VI. Turnica, (w Wyk. Sil.).

+ *Phloeotrya rufipes* Gyll. VI. Budy Wk. (na dębach wypróchniałych). (W Wyk. Carp. or.).

r. a. *testaceipennis* Pic. z poprz.

Xylita buprestoides Payk. 2 p. IV, V, VI. Budy Wk., Brylińce (sosny, jodły).

+ *X. livida* Sahlb. VI, VII. Brylińce, Turnica (pod korą i na sęgach jodłowych, w Wyk. Carp.).

Seropalpus barbatus Schall. 2 p. VI, VII, VIII. Cisowa, Brylińce, Turnica.

Hypulus quercinus Quens. IV, V, VI. Pikulice, Kruhel Wk., Brylińce.

H. bifasciatus Fbr. II, V, VI. Budy Mł. i Wk. Prałkowce (II. w wypróchniałej olsze czarnej).

+ *Zilora sericea* St. VI, VII. Brylińce, Turnica (pod korą i na sęgach jodłowych), (w Wyk. Sil. Bor.).

Melandrya dubia Schall. 2 p. V, VI. 1 p. VII. Budy Wk., Prałkowce, Kruhel Wk., Brylińce, Turnica.

d. a. *brunnea* nov. 2 p. VI. Brylińce (pod korą jodły).¹⁾

M. caraboides L. V, VI, 1 p. VII. posp.

M. barbata Fbr. 2 p. V. Turnica, (jeden okaz w *Hydnum* na buku).²⁾

¹⁾ *Melandrya dubia* Schall. a. *brunnea* nov. ubarwienie rdzawo-żółte, głowa, tarcza sztywna i uda ciemniejsze.

²⁾ O ile „Wykaz” oparty jest na podstawie okazu w „Muzeum” (*Mel. dubia* Schall.) jest formą nową dla fauny Polski.

Phryganophilus auritus Motsch. 2 p. V, 1 p., VI. Budy Wk., Prałkowce (na grabach i bukach).

+ *Conopalpus testaceus* Ol. v. *flavicollis* Gyll. 1 p. VI. Brylińce (w wypróchniałym dębie) (w Wyk. Bor.).

Osphya bipunctata Fbr. VI. Prałkowce (na buku).

LAGRIIDAE.

Lagria hirta L. VI, VII, VIII, IX. poss.

ALLEGULIDAE.

Allecula morio Fbr. 2 p. VI, VII. Prałkowce, Brylińce, Bańkończyce.

A. rhenana Bach. 1 p. VII. przedmieście Popielówka, (w wypróchniałej lipie).

Prionychus ater Fbr. VII, przedmieścia, Prałkowce, Żurawica.

Hymenalnia rufipes Fbr. VII, przedmieście Popielówka.

Gonodera cerambooides L. v. *serrata* Chevr. VI, VII. Budy Wk., Pikulice, Kruhel Wk., Brylińce, Turnica.

G. luperus Hrbst. VI, I p. VII. Lacka Wola, Trzcienniec.

G. murina L. 2 p. V, VI, przedm. Popielówka, Pikulice, Żurawica, Herbert.

G. m. a. evonymi Fbr. z poprz.

G. m. a. thoracica Fbr. z poprz.

Podonta nigrita Fbr. 1 p. VII. Starzawa.

Omophlus rufitarsis Leske. 2 p. VI, VII. Byków, Lacka Wola.

TENEBRIONIDAE.

Blaps mortisaga L. poss.

B. lethifera Mrsh. VI. (1 okaz).

Platyscelis polita Strm. VI. Nienowice (nad Wiśnią).

Melanimon tibiale Fbr. V, VI. Starzawa, Lacka Wola.

Opatrum sabulosum L. poss.

Crypticus quisquilius L. 2 p. VI, VII. przedmieścia płn., Starzawa, Lacka Wola, Buców.

Boletophagus reticulatus L. III - X. Prałkowce, Kruhel Wk., Brylińce, Mazury, Turnica.

+ *B. interruptus* Ill. I—XII. Brylińce, Turnica (w *Polyporus* sp. na jodłach i *Hydnum* sp. na bukach), (w Wyk. Tatr. m.).

Eledona agaricola Hrbst. I—XII. posp.

Scaphidema metallicum Fbr. I—XII. posp.

S. m. a. bicolor Fbr. z poprz.

Diaperis boleti L. V—IX. Brylińce, Turnica.

‡ *b. a. fungi* Motsch. z poprz.

Platydema violaceum Fbr. III—VIII. Budy Wk., Brylińce, (kopulacja V).

P. dejeani Lap. V—IX. Pikulice, Kruhel Wk., Brylińce, Turnica.

Arrhenoplita haemorrhoidalis Fbr. IV—VIII. Turnica (w *Polyporus* na bukach).

Pentaphyllus testaceus Hellw. IV, V. Pikulice (w wypróchniałych dębach z gniazdami os i szerszeni).

Hypophloeus unicolor Pill. III—X. Budy Wk., Prałkowce, Kruhel Wk., Pikulice, Brylińce, Turnica.

‡ *u. a. abietis* nov. VI (pod korą jodły).¹⁾

H. fraxini Kug. IV. Brylińce.

H. pini Pnz. IX. Budy Mł.

H. bicolor Ol. VI. Turnica (w buku).

Tribolium navale Fbr. VIII. przedm. Popielówka (w rozbitym pniu pszczołynym).

T. madens Charp. z poprz.

T. confusum Duv. II, V. w mieście, (w piekarni, b. liczny).

Melasia culinaris L. I—XII. Brylińce, Turnica (w jodłach i bukach).

M. perroudi Muls. z poprzednią.

Tenebrio obscurus Fbr. VII. Brylińce (1 okaz pod korą jodły).

T. molitor L. VI, IX. posp.

‡ *T. m. a. flavus* nov. VII. przedm. Popielówka (1 okaz).²⁾

+ *Boros schneideri* Pnz. 2 p. VI, 1 p. VII. Turnica (2 okazy, w jodle, w otworach po *Eurythyrea austriaca* L.) (w Wyk. Lith., Carp. or., Tatr. m.).

+ *Laena reitteri* Wse. III—XI. Budy Mł. i Wk., Pikulice, Kruhel Wk., Mazury (pod butwiejącymi liśćmi dębowemi i bukowemi), (w Wyk. Hal. occ.).

¹⁾ *Hypophloeus unicolor* Pill. a. *abietis* nov. ²⁾ skrzydeł od nasady rdzawo-żółte, zresztą ciemno-brunatny.

²⁾ *Tenebrio molitor* L. a. *flavus* nov. brudno-żółty, różki i nogi ciemne.

reitt. a. subcarpathica nov. z poprzednią.¹⁾
Helops lanipes L. pospolity.
H. quisquilius St. VI. Dubiecko.

RÉSUMÉ.

Es werden unter den in der Umgebung von Przemyśl vor-gefundenen Heteromeren 5 neue Aberrationen unterschieden:

1. *Anaspis thoracica* L. a. *signata* nov. Hahnschild in der Mitte mit einer schwärzlichen Makel, sonst wie Stammform.
  2. *Melandrya dubia* Schall. a. *brunnea* nov. rostgelb, Kopf, Halsschild und Schenkel schwärzlich.
  3. *Hypophloeus unicolor* Pill. a. *abietis* nov. $\frac{2}{3}$ der Fliegel-decken rostgelb, sonst schwarzbraun.
  4. *Tenebrio molitor* L. a. *flavus* nov. gelbbraun, Fühler und Beine schwärzlich.
  5. *Laena reitteri* Wse. a. *subcarpathica* nov. rostgelb, Kopf dunkler, Fühler und Beine rotbraun; (Stammform: Körper schwärzlich bis schwarz, Fühlerbasis und Beine rotbraun).
-

TRZY GATUNKI DLA FAUNY POLSKI NOWYCH CHRZĄSZCZY

[DREI FÜR POLENFAUNA NEUE KÄFER]

PODAŁ

T. TRELLA.

Staphylinus L. *chloropterus* Pn., dwa okazy wysiane z pod suchych liści w lesie pikulickim, IV, X.

Selatosomus Steph. *depressus* Grm., jeden okaz w lipie wy-próchniałej na przedmieściu Popielówka, 1 p. VII.

Enoplium Latr. *serraticorne* Oliv., dwa okazy na zsyhającym dębie w lasku Budy Mł., 2 p. VI, 26. VII. 22.

---

¹⁾ *Laena reitteri* Wse. a. *subcarpathica* nov. żółto-brązowa, głowa ciemniejsza, rożki i nogi czerwonawe; za typowe uważam ubarwienie ciemno-brunatne, do czarnego, nasada rożków i nogi czerwono-brunatne.